

Implementatieplan

Januari-release 2027

Datum: 07 september 2026
Versie: 1.0
Status: Vastgesteld

Inhoudsopgave

Colofon	3
1. Managementsamenvatting	4
2. Inleiding	6
3. Projectdefinitie	7
3.1 Projectdoelstelling	7
3.2 Scope	7
3.2.1 Topics	7
3.2.2 Geraakte marktrollen en impact	7
3.2.3 Activiteiten in scope	8
3.2.4 Buiten scope	9
4. Aanpak en planning	10
4.1 Uitgangspunten	10
4.2 Afhankelijkheden	10
4.3 Planning	10
4.3.1 Mijlpalen	10
4.3.2 Implementatieplanning	12
4.4 Op te leveren producten	13
5. Projectactiviteiten	15
5.1 Ontwerpdocumentatie	15
5.2 Testen	16
5.3 Transitie	16
5.4 Market readiness	17
5.5 Communicatie	17
5.6 Afronding	17
6. Projectorganisatie	18
6.1 Projectteam	18
6.2 Projectbeheersing en rapportage	19
6.2.1 Governance	19
6.2.2 Overleg	19
6.2.3 Rapportages	20
6.3 Risicomanagement	20
7. Bijlagen	22
7.1 Bijlage 1: afkortingen	22

Colofon

Versiebeheer

Versie	Status	Datum	Auteur	Omschrijving
0.1	Concept	01-07-2026	L. Sulkers/I. Eltingh	Creatie concept
0.3	Concept	12-08-2026	L. Sulkers	Concept o.b.v. ingangsdocumentatie en kick-off
0.6	Concept	28-08-2026	L. Sulkers	Review IISO verwerkt
0.9	Ter vaststelling	28-08-2026	L. Sulkers	Versie ter vaststelling IISO
1.0	Vastgesteld	07-09-2026	L. Sulkers	Versie ter publicatie

Distributie

Versie	Datum	Verstuurd aan	Toelichting
0.1	16-07-2026	Epic Owners DSB	Ter input
0.3	12-08-2026	IISO	Ter review
0.6	28-08-2026	Reviewer	Ter controle review
0.9	28-08-2026	IISO	Ter vaststelling
1.0	07-09-2026	Energiedatawijzer	Ter publicatie

Projectteamleden Het Normo

Naam	Organisatie	Rol
M. van der Horst	Het Normo	Voorzitter
L. Sulkers	Het Normo	Implementatiemanager
J. Sietzema	Het Normo	Test- en transitie manager
B. van Straalen	Het Normo	Expert

1. Managementsamenvatting

Onderwerp	Samenvatting	Leeswijzer																																																
Doelstelling	Het gestructureerd, gecontroleerd en tijdig faciliteren van de betrokken marktpartijen bij het implementeren van de afspraken (topics) die zijn vastgesteld in de ALV MFF voor de Januari-release 2027.	H3: projectdefinitie																																																
Scope	Topics in scope: - TS088 – Controle naam aangeslotene kleine aansluitingen - TS094 – Onderscheid AMI AZI in allocatievolumes SMA Daarnaast loopt op 1 januari 2027 de transitieperiode af van: - TS073A - Uitrusten G2C meetinrichtingen met communicatiefunctionaliteit – Vervangen van de meetinrichting Dit topic is formeel niet in scope, maar wordt qua aansturing wel meegenomen in deze release.	H3: projectdefinitie																																																
Planning	Belangrijkste mijlpalen: <table> <tr> <td>T0</td><td>Topicdocumentatie gereed</td><td>1 juli 2026</td></tr> <tr> <td>T1</td><td>Ontwerpspecificaties gereed</td><td>17 juli 2026</td></tr> <tr> <td>T1'</td><td>Implementatieplan gereed</td><td>4 september 2026</td></tr> <tr> <td>T2'</td><td>Kopgroep testen TS088</td><td>12 oktober t/m 23 oktober 2026</td></tr> <tr> <td>T2'</td><td>Kopgroep testen TS094</td><td>16 november t/m 4 december 2026</td></tr> <tr> <td>T2</td><td>Gebruikersacceptatietesten TS088</td><td>26 oktober t/m 20 november 2026</td></tr> <tr> <td>T2</td><td>Gebruikersacceptatietesten TS094</td><td>7 december t/m 17 december 2026</td></tr> <tr> <td></td><td>Market readiness uitvraag</td><td>16 november t/m 25 november 2026</td></tr> <tr> <td></td><td>Go-live advies IISO</td><td>27 november 2026</td></tr> <tr> <td></td><td>Go-live besluit ALV MFF</td><td>9 december 2026</td></tr> <tr> <td>GL</td><td>Functionele go-live TS088</td><td>1 januari 2027</td></tr> <tr> <td></td><td>Einde transitieperiode TS073A</td><td>1 januari 2027</td></tr> <tr> <td>GL</td><td>Functionele go-live TS094</td><td>16 januari 2027</td></tr> <tr> <td></td><td>Einde duale fase API TS088</td><td>31 maart 2027</td></tr> <tr> <td></td><td>Deadline aanlevering TS088 bestand over Q1 2027</td><td>12 mei 2027</td></tr> <tr> <td></td><td>Einde nazorg</td><td>30 juni 2027</td></tr> </table>	T0	Topicdocumentatie gereed	1 juli 2026	T1	Ontwerpspecificaties gereed	17 juli 2026	T1'	Implementatieplan gereed	4 september 2026	T2'	Kopgroep testen TS088	12 oktober t/m 23 oktober 2026	T2'	Kopgroep testen TS094	16 november t/m 4 december 2026	T2	Gebruikersacceptatietesten TS088	26 oktober t/m 20 november 2026	T2	Gebruikersacceptatietesten TS094	7 december t/m 17 december 2026		Market readiness uitvraag	16 november t/m 25 november 2026		Go-live advies IISO	27 november 2026		Go-live besluit ALV MFF	9 december 2026	GL	Functionele go-live TS088	1 januari 2027		Einde transitieperiode TS073A	1 januari 2027	GL	Functionele go-live TS094	16 januari 2027		Einde duale fase API TS088	31 maart 2027		Deadline aanlevering TS088 bestand over Q1 2027	12 mei 2027		Einde nazorg	30 juni 2027	H4: aanpak en planning
T0	Topicdocumentatie gereed	1 juli 2026																																																
T1	Ontwerpspecificaties gereed	17 juli 2026																																																
T1'	Implementatieplan gereed	4 september 2026																																																
T2'	Kopgroep testen TS088	12 oktober t/m 23 oktober 2026																																																
T2'	Kopgroep testen TS094	16 november t/m 4 december 2026																																																
T2	Gebruikersacceptatietesten TS088	26 oktober t/m 20 november 2026																																																
T2	Gebruikersacceptatietesten TS094	7 december t/m 17 december 2026																																																
	Market readiness uitvraag	16 november t/m 25 november 2026																																																
	Go-live advies IISO	27 november 2026																																																
	Go-live besluit ALV MFF	9 december 2026																																																
GL	Functionele go-live TS088	1 januari 2027																																																
	Einde transitieperiode TS073A	1 januari 2027																																																
GL	Functionele go-live TS094	16 januari 2027																																																
	Einde duale fase API TS088	31 maart 2027																																																
	Deadline aanlevering TS088 bestand over Q1 2027	12 mei 2027																																																
	Einde nazorg	30 juni 2027																																																

Onderwerp	Samenvatting	Leeswijzer
Aanpak	Belangrijkste deliverables en activiteiten: • De markt informeren over de release d.m.v. nieuwsbrieven, de Energiedatawijzer en de Voorlichting. • Het faciliteren van Kopgroep testen en optionele GAT testen. • Het begeleiden van de Go live en beperkte transitie. • Het organiseren van Go live besluitvorming op basis van acceptatiecriteria.	H4: aanpak en planning / H5: projectactiviteiten
Organisatie	Projectteam: • Lisa Sulkers – Implementatiemanager • Johan Sietzema – Test- en transitie manager • Thijs Nijland – Epic Owner DSB's TS094 en TS073A • Christa van Santen – Epic Owner DSB's TS088 • Frans Willem Strabucchi – Integratiemanager EDSN Dit project wordt bestuurd conform de geldende governance en werkaafspraken van Het Normo en MFF: • Coördinatie door Implementatiemanager • Bewaking en implementatiebesluiten door IISO • Essentiële besluiten en escalaties door ALV MFF	H6: project-organisatie

2. Inleiding

Dit Implementatieplan beschrijft de scope, aanpak en planning van de Januari-release 2027. Het plan is uitgewerkt op basis van de vastgestelde ingangsdokumentatie, met input van de Epic Owners namens de DSB's in het Projectteam Implementaties. Het document is gereviewd en vastgesteld door het Integraal Implementatie Sturingsoverleg (IISO).

De implementatie wordt gecoördineerd door de Implementatiemanager van Het Normo, deze is tevens aanspreekpunt voor vragen van marktpartijen. Neem voor vragen contact op via [het Marktloket](#), de nieuwe servicedesk van Het Normo. Gedurende de loop van deze release is ook de oude manier van vragen stellen nog beschikbaar: via een mail aan vragen@hetnormo.nl. Daarnaast is alle vastgestelde documentatie terug te vinden op Energiedatawijzer (onder het kopje 'aankomende releases'): www.energiedatawijzer.nl

3. Projectdefinitie

3.1 Projectdoelstelling

De doelstelling van de Januari-release 2027 is het gestructureerd, gecontroleerd en tijdig faciliteren van de betrokken marktpartijen bij het implementeren van de afspraken (topics) die zijn vastgesteld in de ALV MFF voor de Januari-release 2027.

Het Normo voert deze opdracht uit in opdracht van de ALV MFF. Het Integraal Implementatie Sturingsoverleg (IISO) heeft het mandaat om besluiten te nemen over de implementatie, binnen de kaders van de afgesproken governance, waarbij essentiële producten door ALV MFF worden vastgesteld. Dagelijkse coördinatie van de implementatiefase wordt verzorgd door de Implementatiemanager van Het Normo.

3.2 Scope

3.2.1 Topics

In onderstaande tabel is aangegeven welke topics in scope zijn van de Januari-release 2027.

Topic	Korte omschrijving
TS088 – Controle naam aangeslotene kleine aansluitingen	Afspraken over de werkwijze waarop leveranciers resultaten van de totstandkoming controle aanleveren bij de distributiesysteembeheerders en hoe deze resultaten gebruikt mogen worden door de distributiesysteembeheerders.
TS094 – Onderscheid AMI AZI in allocatievolumes SMA	Het creëren van meer onderscheid in SMA-volumes tussen AMI en AZI om balanceringsverantwoordelijken meer inzicht te geven voor betere prognoses en kosten toewijzingen.
TS073A – Uitrusten G2C meetinrichtingen met communicatiefunctionaliteit – Vervangen van de meetinrichting	Het vervangen van de meetinrichting door een meetinrichting met communicatiefunctionaliteit die geschikt is voor minimaal maandelijks uitlezing of uurlijkse uitlezing van uurwaarden.

De formele scope van de Januari-release 2027 zoals vastgesteld door de ALV MFF op 1 juli 2026 betreft enkel topics TS088 en TS094. Echter, op 15 april 2026 heeft de ALV MFF de livegang van topic TS073A vastgesteld, waarvan de transitieperiode afloopt op 1 januari 2027. Om de transitieperiode van dit topic goed te monitoren en eventuele openstaande punten gestructureerd op te pakken, wordt het topic qua coördinatie meegenomen in de Januari-release 2027.

3.2.2 Geraakte marktrollen en impact

Onderstaand overzicht geeft een globale indicatie van de geraakte marktrollen en impact:

	Impact op										Wijzi									Het Normo				
											Wijziging wegens Energiewet	Technische code(s)	BRS	Servicebeschrijvingen	Berichtdefinities	MSP-R	MSP-WE	MSP-WG	MPM	DPM	Transitie	Market Readiness	GAT	Ander issue/topic vervalt
Topic	Centrale Systemen Opdracht MFF	Berichten	Ketenprocessen	TSB-E	DSB	Leverancier	BRP	Aangeslotene	MV															
TS088	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	
TS094	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja*	Ja	Ja*	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee**	
TS073A	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	

*TS094 heeft indirect impact op de TSB-E en LV, omdat door de implementatie van dit topic de BRP de forecasting richting de TSB-E en de verdeling van de kosten richting de LV kan verbeteren.

**Met de invoering van TS094 vervalt er geen topic. Er loopt wel een transitiemaatregel tussen de livegang van TS040 in de Mei-release 2026 en de livegang van TS094 in de Januari-release 2027. Deze transitiemaatregel komt te vervallen. Dit wordt verder uitgewerkt in het transitieplan.

3.2.3 Activiteiten in scope

Als onderdeel van de implementatiefase zijn de volgende activiteiten in scope van Het Normo:

- Coördineren van de implementatiefase, inclusief monitoring van de voortgang, kwaliteit, risico's en planning. De implementatiemanager rapporteert hierover aan het IISO.
- Het uitwerken en opleveren van ontwerp- en projectdocumentatie in nauw overleg met het projectteam en vertegenwoordigers van marktpartijen, inclusief benodigde goedkeuringen en vaststellingen.
- Verzorgen van communicatie aan marktpartijen over de inhoud, aanpak en planning van de implementatie.
- Vaststellen van acceptatiecriteria en het meten van de gereedheid van geraakte marktpartijen via market readiness uitvragen.
- Organiseren en coördineren van de benodigde (keten)testen van de centrale systemen met betrokken marktpartijen.
- Organiseren en coördineren van de benodigde transitie-acties die nodig zijn voor succesvolle release en invoering, ook voor TS073A.
- Het ondersteunen van gewenste changes (RFCs) gedurende de implementatiefase, binnen de geldende kaders van het change management proces.

De hiervoor benodigde activiteiten en producten zijn verder uitgewerkt in het hoofdstuk 'Aanpak & planning'.

3.2.4 Buiten scope

De volgende zaken vallen buiten scope van de implementatiefase:

- De realisatie en intern testen van de wijzigingen door de beheerders van centrale systemen. De DSB's rapporteren gedurende de realisatiefase wel over de voortgang en planning aan het IISO.
- Het coördineren van decentrale wijzigingen bij marktpartijen - dit is de verantwoordelijkheid van de geraakte marktpartijen zelf.
- De indirecte impact bij de TSB-E en de LV door betere forecasting en toewijzing van kosten als gevolg van de implementatie van TS094 bij BRP's. Partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het inschatten van deze impact.
- Eventuele kwalificatie voor marktfaciliterende services – marktpartijen dienen dit zelf te regelen met de DSB's. Voor het gebruik van de API van TS088 hoeft enkel gekwalificeerd te worden, indien dit nog niet is gebeurd voor het gebruik van de API t.b.v. TS023/TS060 uit de Mei-release 2026.

4. Aanpak en planning

4.1 Uitgangspunten

- De implementatie wordt gepland en vormgegeven in lijn met de vastgestelde ingangs- en ontwerpdocumentatie. Eventuele wijzigingen op de specificaties kunnen worden aangebracht via een request for change (RFC) conform de geldende changeprocedure.
- Het implementatieplan vormt de leidraad voor de gehele implementatieperiode, van het T1-moment tot projectafsluiting. Afhankelijk van de impact en complexiteit worden fases of aspecten van de implementatie in meer detail uitgewerkt in aparte documenten. Zie 4.4 voor de op te leveren producten.
- Vertegenwoordigers van geraakte markttrollen zijn betrokken bij het opstellen van het implementatieplan en andere implementatieproducten. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bestaande gremia en werkgroepen, zoals het Projectteam Implementaties, IISO, Werkgroep Testen en Werkgroep Transitie. Waar nodig worden additionele vertegenwoordigers betrokken met oog op de specifieke inhoud van een implementatie.
- Wijzigingen aan centrale systemen van de DSB worden tijdig uitgevoerd door de beheerders van deze systemen, in lijn met de sectorplanning. Voortgang en eventuele issues worden regelmatig met Het Normo besproken.
- Marktpartijen realiseren zelf tijdig de benodigde wijzigingen aan decentrale systemen, indien wenselijk of verplicht. Het Normo faciliteert heldere communicatie over de wijzigingen aan centrale systemen en zorgt voor beschikbaarheid van documentatie.
- Voldoende marktpartijen melden zich aan voor deelname aan testactiviteiten, zoals kopgroep testen en GAT. Partijen zijn zelf verantwoordelijk voor het inrichten en testen van connectiviteit met de centrale systemen, en het inrichten van testdata in lijn met de testplannen.

4.2 Afhankelijkheden

- De topics in scope hebben geen onderlinge afhankelijkheid en kunnen los van elkaar geïmplementeerd worden.
- Topic TS088 maakt gebruik van dezelfde API die geïntroduceerd is voor Topic TS023/TS060 in de Mei-release 2026. Indien hier nog niet voor gekwalificeerd is, dient dit nog te gebeuren om gebruik te kunnen maken van de API voor TS088.

4.3 Planning

4.3.1 Mijlpalen

In lijn met de vastgestelde Definitieve releaseplanning (vastgesteld in ALV MFF op 1 juli 2026) geldt de volgende mijlpalenplanning:

Tijdstip (T)	Mijlpaal:	Datum gereed / periode:
T0	Topicdocumentatie gereed	1 juli 2026
T1	Ontwerpspecificaties gereed	17 juli 2026
T1'	Implementatieplan gereed	4 september 2026
T2'	Kopgroeptesten TS088	12 oktober t/m 23 oktober 2026
T2'	Kopgroeptesten TS094	16 november t/m 4 december 2026
T2	Gebruikersacceptatietesten TS088	26 oktober t/m 20 november 2026
T2	Gebruikersacceptatietesten TS094	7 december t/m 17 december 2026
	Market readiness uitvraag	16 november t/m 25 november 2026
	Go-live advies IISO	27 november 2026
	Go-live besluit ALV MFF	9 december 2026
GL	Functionele go-live TS088	1 januari 2027
	Einde transitieperiode TS073A	1 januari 2027
GL	Functionele go-live TS094	16 januari 2027
	Einde duale fase API TS088	31 maart 2027
	Deadline aanlevering TS088 bestand over Q1 2027	12 mei 2027
	Einde nazorg	30 juni 2027

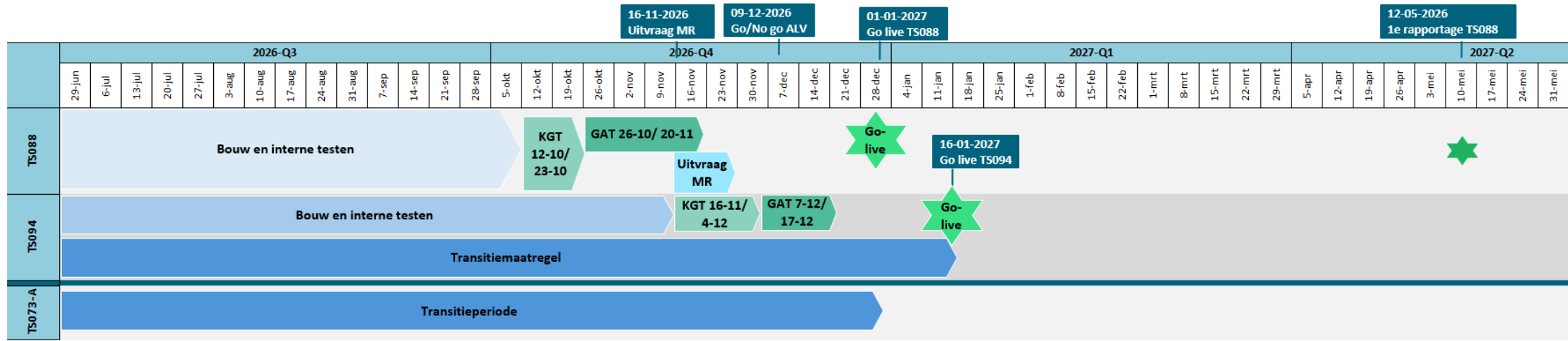
Aandachtspunten bij de planning:

- De planning van TS094 wordt herbevestigd door de DSB na 17 september 2026. Indien er een wijziging op de planning nodig is, wordt dit zo snel mogelijk gecommuniceerd.
- De start van de kopgroeptesten voor TS094 staat gepland voor de tweede week van november. Indien de realisatie eerder gereed is bij alle betrokken partijen, kan in overleg met de betrokken partijen besloten worden deze testen eerder te starten.
- De gebruikersacceptatietesten voor beide topics zijn optioneel.
- De besluitvorming voor de Go live van TS094 volgt kort op het uitvoeren van de kopgroeptesten en voordat de GAT heeft plaatsgevonden. Dit komt zo uit wegens de planning van de ALV MFF vergaderingen. Volgens reguliere governance krijgt het IISO het mandaat voor het uitvoeren van de livegang na het Go live besluit door de ALV MFF. Voor TS094 is de periode tussen het geplande Go live besluit van de ALV MFF en daadwerkelijke livegang langer dan gebruikelijk, het IISO monitort de voortgang in deze periode.
Voor TS088 geldt een duale fase van drie maanden waarin beide API's beschikbaar zijn, zowel die met als zonder 'melding zekerheid naam'.

4.3.2 Implementatieplanning

Het Normo

Implementatieplanning Januari-release 2027

4.4 Op te leveren producten

In onderstaand overzicht wordt samengevat welke producten worden opgeleverd tijdens de implementatiefase. Daarbij is ook aangegeven welke producten later nog in meer detail worden uitgewerkt – afhankelijk van de impact en complexiteit van de implementatie:

Onderwerp	Product / document	In scope?	Oplevermoment (toelichting)
Ontwerpdocumentatie	Business requirements specifications (BRS)	JA	T1 17-07 voor TS088. De specificaties voor TS094 waren vanaf 26-06 beschikbaar.
	Business services (BS)	JA	T1
	Berichtdefinities (BD)	JA	T1
Communicatie	Voorlichtingsbijeenkomsten	JA	15 september Indien nodig kunnen er extra voorlichtingen georganiseerd worden.
	Nieuwsbriefupdates	JA	Periodiek
	Communicatieplan	NEE	Uitgangspunten opgenomen in dit implementatieplan
Market readiness	Acceptatiecriteria	JA	04-09 IISO 1 ^e ronde, 25-09 ter vaststelling IISO
	Market readiness plan	NEE	Uitgangspunten opgenomen in dit implementatieplan
	Market readiness uitvraag	JA	16-11 t/m 25-11
Testen	Mastertestplan	NEE	Enkel detailtestplannen gezien de beperkte omvang van de release
	Detailtestplan kopgroep	JA	04-09 IISO 1 ^e ronde, 25-09 ter vaststelling IISO
	Detailtestplan GAT	JA	04-09 IISO 1 ^e ronde, 25-09 ter vaststelling IISO
	Vrijgaveadvies kopgroep	JA	Bij afronding Kopgroeptest
	Vrijgaveadvies GAT	JA	Bij afronding GAT
Transitie	Transitieplan (incl. PCE)	JA	16-10 IISO eerste ronde, 6-11 ter vaststelling IISO
	Transitie-afspraken en tijdlijn	NEE	Mee in transitieplan

Onderwerp	Product / document	In scope?	Oplevermoment (toelichting)
	Implementatiescenario's	NEE	Mee in transitieplan
	Nazorgplan	NEE	Mee in transitieplan
	Transitiedraaiboek	JA	16-10 IISO eerste ronde, 6-11 ter vaststelling IISO
	Fallbackplan	NEE	Mee in transitieplan
	Go-live advies	JA	27-11
	Nazorgrapportage	JA	Gedurende nazorgperiode in IISO, wanneer relevant.
Afronding	Closure document	JA	Juni/juli 2026 (afhankelijk van planning IISO vergaderingen)
	Evaluatierapport	NEE	Mee in project closure document
	Aangepaste markt- en subprocessen (MSP)	JA	Zo snel mogelijk na Go live, doch uiterlijk 1 maand na Go live

De genoemde documenten en benodigde activiteiten zijn in meer detail uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

5. Projectactiviteiten

De release bevat twee topics: TS088 (verplicht) en TS094 (optioneel). Het betreft een minor release. Voor beide topics worden wel testen georganiseerd en een lichte transitiefase voorzien. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste activiteiten en deliverables toegelicht. Verdere details worden uitgewerkt in de test- en transitieplannen voor deze release.

5.1 Ontwerpdocumentatie

In onderstaande tabel staan de ontwerpdocumenten die zijn opgeleverd of zijn voorzien. Actuele versies van vastgestelde documenten zijn beschikbaar op de Energiedatawijzer.

Topic	Documentsoort	Titel	Status	Datum
TS088	Topicdocument	TS088 – Controle naam aangeslotene kleine aansluiting	Vastgesteld	01-07-2026
	Business requirement specifications (BRS)	BRS – Aansluitingenregister	Vastgesteld	17-07-2026
	Servicebeschrijving (BS)	BS – Beheren gegevens aangeslotene	Vastgesteld	17-07-2026
		BS – Datasets via File Gateway	Vastgesteld	17-07-2026
	Berichtdefinities	BD – Connected party management	Vastgesteld	17-07-2026
	Markt- / subprocesmodel (MSP)	MSP – Retailprocessen	Voorzien	Uiterlijk 1 maand na Go live
TS094	Topicdocument	TS094 – Onderscheid AMI AZI in allocatievolumes SMA	Vastgesteld	18-03-2026
	Business requirement specifications (BRS)	BRS – Allocatiegegevens elektriciteit	Vastgesteld	26-06-2026
	Servicebeschrijving (BS)	BS – Opvragen geaggregeerde allocatievolumes	Vastgesteld	26-06-2026
	Berichtdefinities	BD – Aggregated Allocation Series Retrieval	Vastgesteld	26-06-2026
	Markt- / subprocesmodel (MSP)	MSP – Wholesale Elektriciteit	Voorzien	Uiterlijk 1 maand na Go live
TS073A	Topicdocument	TS073A – Uitrusten G2C meetinrichtingen met communicatiefunctionaliteit A	Vastgesteld	15-04-2026
	Servicebeschrijving (BS)	BS – Berichtenbox	Vastgesteld	15-05-2026
	Markt- / subprocesmodel (MSP)	MSP – Retailprocessen	Vastgesteld	19-06-2026

5.2 Testen

Hieronder worden de testsoorten toegelicht die in scope voor deze release. De genoemde uitgangspunten per testsoort worden verder uitgewerkt in de testplannen voor deze release. Er wordt vanwege de beperkte testimpact geen Master testplan opgeleverd voor deze release - de kopgroep testen en optionele gebruikersacceptatietesten worden direct verder beschreven in Detailtestplan kopgroep en Detailtestplan GAT.

- Kopgroep test:
 - TS088: valideren dat leveranciers de melding 'Zekerheid juistheid naam' kunnen versturen en DSB's dit kunnen verwerken.
 - TS088: valideren dat leveranciers het bestand kunnen aanleveren via de file gateway.
 - TS094: valideren dat DSB's het aanvullende bericht 'Specificatie Vastgesteld Afnametype Allocatie SMA (SVA-SMA)' kunnen versturen en BRP's dit kunnen inlezen.
- Gebruikersacceptatietesten (GAT):
 - TS088: leveranciers kunnen tot het einde van de duale fase zelfstandig vrij testen met het versturen van de melding 'Zekerheid juistheid naam'. Hier is geen ondersteuning vanuit Het Normo of de DSB's (of EDSN) bij benodigd.
 - TS088: leveranciers kunnen de bestandsaanlevering via de file gateway tot het einde van de duale fase zelfstandig vrij testen. Indien een leverancier ondersteuning wenst bij de beoordeling van het bestand, kan hiervoor een regulier serviceticket bij EDSN ingediend worden.
 - TS094: BRP's kunnen gedurende de GAT-periode vrij testen met het ontvangen van het aanvullend bericht 'Specificatie Vastgesteld Afnametype Allocatie SMA (SVA-SMA)'. Het is niet mogelijk om buiten de GAT-periode te testen.
 - Tijdens de geplande GAT periodes vanuit de release is er extra capaciteit beschikbaar voor het begeleiden van de optionele GAT testen. Buiten deze periode is er geen extra capaciteit beschikbaar.

5.3 Transitie

Voor de Januari-release is een beperkte transitie voorzien. Dit wordt nader uitgewerkt in het Transitieplan, maar hieronder de belangrijkste aandachtspunten bij de transitie:

- Voor TS094 dient de huidige transitiemaatregel uitgefaseerd te worden na livegang van TS094.
- Voor TS088 geldt een duale fase van 3 maanden. Gedurende deze duale fase zijn beide API's operationeel: de API geïntroduceerd door TS023/TS060 in de Mei-release 2026 en de gewijzigde variant door TS088. Na afloop van de duale fase, is de oude API niet meer beschikbaar.

Daarnaast loopt de transitieperiode van TS073A af op 1 januari 2027. De voortgang hierop wordt gemonitord in het IISO.

5.4 Market readiness

Als onderdeel van de implementatie worden de Acceptatiecriteria uitgewerkt en vastgesteld. Hierin wordt vastgelegd welke tollgates er nodig zijn om tot een go-live besluit te komen.

Daarbij wordt ook aangegeven welke eisen er worden gesteld aan de gereedheid van marktpartijen. Hiervoor wordt na afloop van de testactiviteiten een market readiness uitvraag gedaan richting alle geraakte marktpartijen. De uitkomst van deze uitvraag is mede bepalend voor het vaststellen van de go-live in ALV MFF.

5.5 Communicatie

Het Normo communiceert frequent over de inhoud en voortgang van de implementatie en wordt hierbij gefaciliteerd door een communicatiemedewerker. Onderstaand overzicht geeft een overzicht en voorlopige planning, gedurende de implementatie wordt deze verder aangescherpt.

Communicatie:	Voorlopige planning
Voorlichting 1	15 september 2026
Voorlichting 2	Naar behoefte
Uitvraag GAT-deelname	Oktober 2026
Uitvraag market readiness	16 november t/m 25 november 2026
Nieuwsbrieven	Periodiek (o.a. na IISO/ALV MFF bijeenkomsten en na nemen belangrijke besluiten)
Energiedatawijzer	Publicatie van alle vastgestelde documenten die samenhangen met de implementatie

5.6 Afronding

Na het afronden van de nazorgperiode wordt een projectafrondingsdocument opgeleverd en vastgesteld. Hierin wordt gerapporteerd over de gerealiseerde projectresultaten, eventuele afwijkingen van het implementatieplan en een evaluatie van de implementatiefase. Eventuele restpunten worden benoemd en overgedragen aan de juiste eigenaar voor opvolging.

6. Projectorganisatie

6.1 Projectteam

Het volgende projectteam is samengesteld om de implementatie te begeleiden:

Naam	Rol	Taken & verantwoordelijkheden
Lisa Sulkers Het Normo	Implementatiemanager	• Coördineren van de implementatiefase • Afstemmen met betrokken partijen over voortgang en aandachtspunten • Rapporteren over voortgang in Projectteam Implementaties (PMT) en IISO • Aanspreekpunt voor marktpartijen
Christa van Santen & Thijs Nijland Epic Owners namens DSB's	Opdrachtgever centrale systemen	• Opdrachtgever van EDSN • Bewaken prioriteit en capaciteit voor tijdige realisatie • Coördineren realisatie (bouw en test) centrale systemen • Coördineren van activiteiten en support tijdens implementatiefase • Rapporteren over voortgang in Projectteam Implementaties (PMT) en IISO
Johan Sietzema Het Normo	Test- en transitie manager	• Uitwerken test- en transitieproducten • Coördineren test- en transitieactiviteiten • Aanspreekpunt voor marktpartijen
Frans Willem Strabucchi EDSN	Integratiemanager	• Coördinatie van benodigde release activiteiten (o.a. realisatie, acceptatie en transitie) van centrale systemen DSBs (via EDSN). • Rapporteren over voortgang in Projectteam Implementaties (PMT)

6.2 Projectbeheersing en rapportage

Tijdens de implementatiefase wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande governance en processen van Het Normo en waar nodig MFF. Hieronder volgt een samenvatting:

6.2.1 Governance

- Het Normo begeleidt de implementatie in opdracht van MFF. De implementatiemanager is verantwoordelijk voor de dagelijks coördinatie, en rapporteert over de voortgang aan het IISO.
- Het IISO heeft mandaat voor het nemen van besluiten gedurende de implementatie en het vaststellen van implementatiedocumenten, vanaf het T1-moment.
- Essentiële besluiten, waaronder akkoord op de planning en het uitvoeren van de go-live, worden vastgesteld in ALV MFF. Het IISO kan wanneer nodig ook andere besluiten escaleren naar ALV MFF.
- Wanneer er wijzigingen nodig zijn aan reeds vastgestelde specificaties of documenten, wordt er gebruik gemaakt van de geldende changemanagementprocedure. Daarbij worden RFC's vanaf het T1-moment vastgesteld door het IISO.

6.2.2 Overleg

Tijdens de implementatiefase spelen de volgende overleggen een rol:

Gremia	Frequentie	Toelichting
Algemene ledenvergadering Markt faciliteringsforum (ALV MFF)	Vastgestelde vergaderkalender, ongeveer iedere 6 weken	• Samenstelling: vertegenwoordigers van leden van het MFF • Vanaf T1: vaststellen planning en go live besluit • Wordt geïnformeerd over voortgang implementatie • Escalatiekanaal van het IISO
Integraal Implementatie Sturingsoverleg (IISO)	Iedere 3 weken (tussentijds in overleg)	• Samenstelling: vertegenwoordigers van betrokken marktrollen; Het Normo implementatie • Monitoren voortgang implementatie • Review en vaststellen van implementatiedocumenten • Vaststellen van changes (RFC-proces) • Escalatiekanaal: ALV MFF
Projectteam Implementaties (PMT)	Wekelijks	• Samenstelling: stakeholders van Het Normo implementatie, DSB, Beheerders centrale systemen • Bespreken voortgang, aandachtspunten en raakvlakken • Escalatiekanaal: IISO

Werkgroep Testen	Te specificeren in testplan	• Frequent overleg met vertegenwoordigers van partijen die betrokken zijn bij het uitvoeren van de kopgroeptesten en gebruikersacceptatietesten. • Samenstelling en frequentie verder uitgewerkt in detailtestplannen
Werkgroep Transitie	Maandelijks, indien nodig frequenter	• Samenstelling: vertegenwoordigers van geraakte marktrollen • Uitwerken procesafspraken om go-live en transitie goed te laten verlopen

6.2.3 Rapportages

- Voorafgaand aan het reguliere IISO-overleg wordt een standaard voortgangsrapportage voorbereid door de Implementatiemanager van Het Normo, en de opdrachtgever(s) van wijzigingen in de centrale systemen.
- Als er gedurende de nazorgperiode geen updates te delen zijn met het IISO, zal de voortgangsrapportage niet opgeleverd worden. Indien dit het geval is, wordt het expliciet benoemd bij het versturen van de vergaderstukken.

6.3 Risicomanagement

Tijdens de totstandkoming van dit implementatieplan zijn de belangrijkste implementatierisico's geïnterpreteerd. De belangrijkste risico's van deze initiële risico's zijn weergegeven in onderstaande tabel:

#	Risico	Mitigerende maatregelen	Kans	Impact	Prio
1	Decentrale wijzigingen zijn niet tijdig gerealiseerd voor TS088 om aan de wettelijke verplichting te voldoen. Deze planning staat onder druk, wat in meerdere gremia is besproken.	- Er is een duale fase van drie maanden voor dit topic om de leveranciers meer tijd te geven om in te stappen. - Daarnaast is het mogelijk om ook na de GAT de nieuwe API nog te testen. - Het gebruik van de nieuwe API monitoren gedurende de duale fase en indien nodig nieuwe maatregelen opstellen.	4	3	12

#	Risico	Mitigerende maatregelen	Kans	Impact	Prio
2	De planning voor TS094 wordt herbevestigd door de DSB na 17-09. Het risico bestaat dat de livegang uitgesteld moet worden en de transitimaatregel daardoor langer operationeel moet blijven.	- De planning zo snel mogelijk na 17-09 herbevestigen in het IISO van 25-09.	2	4	8
3	De transitimaatregel voor TS073A loopt tot 01-01. De verzoeken om de meetmethode te laten aanpassen in het aansluitingenregister worden in bulk gedaan, waardoor er beperkt zich is op de voortgang van het fysiek voorzien van een communicatiefunctie. Het risico bestaat dat niet alle meetinrichtingen hier tijdig van voorzien zijn.	- De voortgang monitoren in het IISO d.m.v. de kwartaalrapportage. - Tussentijds contact onderhouden met de betrokken partijen, waardoor het mogelijk is om tijdig te signaleren als de einddatum in gevaar komt.	2	3	6
4	Het Normo introduceert een servicedesk, het Marktkloket, om vragen vanuit de sector gecentraliseerd te beantwoorden. Het risico bestaat dat partijen deze servicedesk nog niet weten te vinden.	- Het oude emailadres vragen@hetnormo.nl blijft gedurende deze release bereikbaar. - Heldere toelichting van het Marktkloket bij de voorlichting.	3	2	6

De Implementatiemanager legt deze en andere risico's vast in een risk log, en rapporteert over relevante risico's aan het IISO.

7. Bijlagen

7.1 Bijlage 1: afkortingen

Afkorting	Omschrijving
ALV MFF	Algemene ledenvergadering Markt faciliteringsforum
BD	Berichtdefinities
BRP	Balanceringsverantwoordelijke
BRS	Business requirement specifications
DSB	Distributiesysteembeheerder
DTP	Detailtestplan
EDW	Energiedatawijzer
GAT	Gebruikersacceptatietesten
IISO	Integraal Implementatie Sturingsoverleg
LV	Leverancier
MSP	Markt- en subprocessen
MTP	Master testplan
MV	Meetverantwoordelijke
PCE	Procesafspraken, communicatie, entry- en exitcriteria
PMT	Projectteam Implementaties
RFC	Request for change
SB	Servicebeschrijving/ Business Service
TSB	Transitiesysteembeheerder